

λάρετος μᾶς γύρισε τὸ φύλλο λέγοντας πὺς «ἐπιθυμῶ μὲν, λυπεῖται δὲ» κτλ. Γελάσαμε καὶ τοῦ στείλαμε ἓνα γράμμα γιὰ νὰν τοῦ θυμήσουμε τὸ Ζούλ Σιμόν καὶ τὴν κυκλοφορία τῆς «Ἑστίας». Ὁ κ. Φιλάρετος θύμωσε, φαίνεται, καὶ γι' αὐτὸ μᾶς ἐστεῖλε ἓνα ταχυδρομικὸ δελτάρι κ' ἐβρίζε σ' αὐτὸ τὸ διευθυντὴ τοῦ «Νουμά» ἐμβιαστὴ καὶ τὰ ρέστα. Τὸ δελτάρι δὲν εἶχε ὑπογραφή, ἀπόδειξη τρανὴ καὶ αὐτὸ πὺς ὁ κ. Φιλάρετος εἶχε χρηματίσει Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης κ' ἤξερε πὺς ὅποιος ὑπογράφει τίς βρισιές τους πάει φυλακὴ.

Εἴπαμε στὴν ἀρχὴ πὺς ὁ κ. Φιλάρετος ἀπόσυρε τὴν ἐμπιστοσύνην του ἀπὸ τὴ «Μεταρρύθμιση» γιὰ λόγους πατριωτικούς. Τοὺς λόγους μᾶς τοὺς εἶπε ὁ ἴδιος σ' ἓνα γράμμα του ποὺ δημοσίεψε στὴν ὑπερ-πατριωτικὴ «Ἑσπερινή» καὶ εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

Γιατὶ ἡ «Μεταρρύθμιση» εἶναι μοναρχικὴ καὶ τὴν ἀποκηρύττει ὁ δημοκράτης Φιλάρετος.

Γιατὶ ἡ «Μεταρρύθμιση» χτύπησε τὸ κίνημα τοῦ Θέρισου καὶ τὴν ἀποκηρύττει ὁ πατριώτης Φιλάρετος.

Γιατὶ ἡ «Μεταρρύθμιση» δημοσίεψε τὸ ἄρθρο τοῦ Ψυχάρη, καὶ τὴν ἀποκηρύττει ὁ λογιώτατος Φιλάρετος.

Τρεῖς λόγοι σπουδαῖοι, βλέπετε, τρεῖς ἀφορμὲς τρομερές, νὰ πούμε, ποὺ μποροῦνε νὰ σπρώξουν ἀκόμα καὶ σ' αὐτοχτονία τὸν κάθε τρισυπόστατο Φιλάρετο, τὸ δημοκράτη, δηλ. τὸν πατριώτη καὶ τὸ λογιώτατο.

Ὁ Φραγκούδης, ποὺ θὰν τοῦδινε τὴ γερὴ κατακεφαλιά, λείπει ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, καὶ γι' αὐτὸ ἡ ἀπάντησις τῆς «Μεταρρύθμισης» εἶταν πολὺ μαλακία, πολὺ ἀντιμεταρρυθμιστικὴ. Εἶταν ἀπάντησις μὲ γάντι, ἐνῶ χρειαζόταν ἀπάντησις μὲ γροθιά. Ἔτσι μονάχα θὰ μάθαινε μιὰ καὶ καλὴ ὁ κ. Φιλάρετος πὺς πέρασε ὁ εὐτυχισμένος καιρὸς τοῦ «Ραμπλαῦ» ποὺ οἱ παπαρδέλες περνοῦσαν γιὰ πατριωτισμὸς, ἀφοῦ πιά ἡ «Μεταρρύθμιση» μὲ τὸ μάθημα ποὺ τῆς ἔδωκε, θάρχινῃσει ἔδω καὶ ὀμπρὸς νὰ φυλάγεται ἀπὸ τοὺς πατριώτες καὶ ἔταν ἀκόμη τῆς προσφέρουν τὴν «πολύτιμη συνεργασία» τους, καθὼς ἔγραψε ἄλλοτε ποὺ πιάστηκε στὸ πατριωτικὸ δόκανο καὶ τοῦ δημοσίεψε τᾶρθρα του.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

JEAN PSICHARI: Essai de grammaire historique sur le changement de λ en ρ devant consonnes en grec ancien, médiéval et moderne. — Παρίσι (Imprimerie Nationale) MDCCCXCV, σκῆμα 80, καταβατὰ 291—336 [4—48].

Νὰ καὶ μιὰ ἄλλη καινούρια μελέτη τοῦ τρανοῦ μας Δασκάλου, πολύτιμη καὶ καλοδεχούμενη καθὼς εἶναι καθεμιὰ ἐπιστημονικὴ καὶ φιλολογικὴ ἐργασία τοῦ ξακουσμένου σοφοῦ. Εἶναι extrait, γιὰ νὰ εἰπῶ τὴ φράγκικη λέξη, τράβηγμα καθὼς λέμε ἡμεῖς ἀπὸ τὰ Memoires Orientaux (Congrès de 1905), ποὺ βγάζει ἡ Παρισιανικὴ σχολὴ τῶν Ἀνατολικῶν γλωσσῶν, γραμμένο, ἐξὸν ἀπὸ ἓνα γαλλικὸ πρόλογον, στὸ ἓνα καταβατὸ γαλλικὰ καὶ στᾶλλο, τάντικρονὸ, ρωμαίικα.

Ἡ μελέτη ἀφτὴ, καθὼς φαντάζουμαι, εἶναι κομμάτι ἀπὸ τὴ μεγάλη Ἱστορικὴ Γραμματικὴ τῆς Ρωμαϊκῆς γλώσσας ποὺ μᾶς ἐτοιμάζει ἀπὸ καιρὸ ὁ κ. Ψυχάρης, καὶ στὸ κομμάτι τοῦτοδὲ γίνεται λόγος γιὰ κάτι παθήματα ἰδιαίτερα τοῦ ἤχου λ καὶ τοῦ ἤχου ρ. Καὶ πρῶτα πρῶτα γίνεται λόγος γιὰ τοὺς τρόπους ποὺ συναλλάσσονται ρ καὶ λ, ἔπειτα γιὰ τὸ ξέμοιασμα ἢ ξεταρωσιὰ σ' αὐτοὺς τοὺς ἤχους, τρίτον πὺς γίνεται τὸ ξέμοιασμα, πότε καὶ πὺς γίνεται ἡ καθαφτὸ συναλλαξιὰ, πὺς συναλλάσσονται στὴν κοινὴ σημερινὴ λαλιὰ τὸ λ καὶ τὸ ρ, καὶ ἀκολουθεῖ τὸ ζήτημα γιατί δὲ γίνεται σὺν τις λέξεις ἡ συναλλαξιὰ τοῦ λ καὶ τοῦ ρ στὴν κοινὴ, καὶ ἔπειτα γιὰ μιὰ ἄλλη κατ'ὄρομη συναλλαξιὰ τοῦ λ καὶ τοῦ ρ ποὺ γίνεται σὲ μερικὲς ντοπιολαλιὰς στὴν Κελεύβρια (Ὁτράντο) καὶ τὴν Τσακωνιά. Στὸ τέλος, καταβατὸ [48], βρίσκεται μιὰ μικρὴ προσθήκη, γραμμένη μόνο ρωμαίικα, γιὰ τὸ λ ποὺ γίνεται διπλὸ.

Τὸ ὕλικόν ποὺ ὁ κ. Ψυχάρης δούλεψε μὲ τὴν πιδέξια ἐκείνη μέθοδον αὐτὸ τὸ νέο βιβλίον του εἶναι παραπολὺ, παρμένο ἀπὸ κείμενα, ἐπιγραφές, χαράγματα, χειρόγραφα, κλ. κλ. Ἀπὸ τέτοιαις πηγῆς ἔχω καὶ ἐγὼ μαζώξῃ ἀρκετὸ ὕλικόν γιὰ τὸ ἴδιον ζήτημα. Λυπᾶμαι ποὺ δὲ στάθηκε δυνατό νὰ τὸ μελετήσῃ καὶ αὐτὸ, τὸ δικό μου δηλαδὴ, ὁ κ. Ψυχάρης. Μὰ γι' αὐτὸ φαντάζουμαι πὺς πολὺ—γιὰ νὰ μὴν εἰπῶ τίποτες—δὲν ἔχασε τὸ βιβλίον τοῦ Δασκάλου μας, τὸ πολύτιμον, ποὺ πρέπει νὰ τὸ μελετήσουν ὅχι μόνον ἐκεῖνοι ποὺ καταγίνονται στὸ ἐπιστημονικόν

μέρος τῆς Ρωμαϊκῆς γραμματικῆς, ἀλλὰ καὶ κάθε περίεργος νὰ μάθῃ γιὰ τοιοῦς λόγους μερικοὶ σημερινοὶ τύποι τῆς κοινῆς καθιερωθῆκανε στὴν καινούρια φιλολογικὴ γλώσσα τῆς Ἑλλάδας.

Δὲν πρέπει βέβαια νὰ παραλείψουμε, μιλῶντας γι' αὐτὸ τὸ νύβγαλτον βιβλίον, νὰ σημειώσουμε πὺς εἶναι καὶ μιὰ νέα, τρανὴ καὶ παλληκαρίσια, διαμαρτυρία ἐναντίον ἐκείνου, ποὺ καταλαλοῦνε μὲ πείσμα ἀνόητον τὴ δημοτικὴ μᾶς γλώσσα λέγοντας πὺς εἶναι ἀνίκανη νὰ περετῆσῃ ἀνάγκας ἐπιστημονικῆς. Καὶ νὰ σημειώσουμε ὅτι πρόχειρα κανεὶς σὲ δαῦτο βλέπει πόσο παλαιόκοινον εἶναι κατὰ τύπον ζωντανὸν καὶ στὴ σημερινὴ μᾶς γλώσσα, τύπον ἀπ' ἐκείνους ποὺ τοὺς κοροϊδεύουν μερικοὶ ἀνίδεοι λέγοντας πὺς εἶναι ἀνήκουστοι καὶ πλάσματα τῆς μαλλιαρῶσυνης.

ΝΙΚΟΣ Α. ΒΕΗΣ

ΑΝΕΜΟΜΑΖΩΜΑΤΑ

5

Τὰ χελιδόνια
διῶξαν τὰ χιόνια—
πέτε τραγούδια!

Ὅλα γελᾶνε
μοσκοβολᾶνε
μύρια λουλούδια!

Τρέχω σὲ δάση
καὶ ὁποῖο κοράσι
βρῶ θὰ φιλήσω...

Τώρα, παιδιὰ μου,
πὺς τὴν καρδιά μου
νὰν τὴ σφαλίσω;

6

Πῆγε νάγιάσῃ ὁ φτωχὸς
ψηλὰ στὸ μοναστήρι,
μὰ βρῆκε τὸ ποιῆρι
γεμάτον ἀπὸ κρασί
τῆς Σαντορίνης!

Τώρα, σὺν πίνῃ μοναχὸς
καὶ ἀνάβει καὶ κορώνει,

του, ἐφ' αὐτῷ μὲν ἀπόκριμα τραγικὴν ὠραιότητα, ποὺ οὐδὲ ὁ ἴδιος δὲν ἐμπορεῖτο νὰ συλλάβῃ, ποὺ τὴν ὑπόψαζε ὅμως ἀφανέρωτην μπροστὰ του, καὶ ποὺ ἤθελε νὰ τὴν ἐπιδείξῃ στὴν ἀνθρωπότητα, ἐξηγώντας ἔτσι τὰ τρίαθθα μυστήρια τῆς ζωῆς καὶ τῆς δημιουργίας. Κ' ἐγενότου μ' ἀξαιούμενη συγκίνησι τὴν τραγικὴν ἀπόλαψιν, καὶ ἀνακατονόταν μίση στὸ εἶναι τοῦ ἰδέας μεγάλης, ἀσύστατης ἀκόμα, ὄνειρα γιὰ πλάσματα καινούρια καὶ ἀφύσικα, γιὰ τόνους καινούριους καὶ ἀνεφάνταστους, γιὰ ὀλυμπιακὰς ἀρμονίας, ποὺ ποτὶ δὲν εἶχαν παρασταθεῖ ὁ κάμπος τῆς εἰκόνας εἶταν ἡ πλάση, ἡ καλλονὴ τῆς μουσικῆς, ἡ ὡμορφία τῆς, ἡ τραγικὴ ἀρμονία. Στὸ τέλος ἐφώνασε:—«Εἶμαι στὸν Ὀλυμπο. Εἶσαι Θεός, Διόνυσώδωρε μὴν ἀφανίσῃς τὴν τέχνην μου μὲ τὴν ὀργήν σου. Ὡ, πόσο μεγάλος ἦρας εἶνε ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ στὴν Ἑρῆσιν ἀλλαλάζοντας ἐθαύμασαν τὴν εἰκόνα μου, καὶ τᾶλογα ἐχλημίντρισαν χαίρωντας τὸ περῆσαν ὅτι τοῦ καταχτητῆς στὸ ζωγραφισμένον μέτωπον ὁ κόσμος ἐμάντεψε τοὺς ὑπεράνθρωπους σκοπούς, τοὺς ἀπατοὺς πόθους τοῦ ἥρωα, τὴν ἀχορταγίαν γιὰ δόξα, τὴν ἀμέτρητην εὐτυχίαν τοῦ ἀνθρώπου, ποῦχει μέσα του τὴ φλόγα τοῦ θεοῦ. Μὰ τί εἶνε ἡ εἰκόνα μου μπροστὰ σ' ὅ,τι ἀπὸ μίαν χαλεπὴν τώρα ἡ τέχνη μου; Ἀχ, Διόνυσώδωρε,

ὅ,τι βλέπει σ' ἐμένα ἡ ψυχὴ μου εἶνε τὸ ἀπειροῦ ἐσθ' ἀνθρώπων τὸν πόνον τῆς ἀνθρωπότητος, ποῦνε σκληρὴν ἀπὸ τὴν Ἀνάγκην, ποὺ ποθεῖ τὸ ἀνέβρετο ἔλεος, ποὺ χτυπιέται μέσα στᾶγνωστο, στὸ μελλάνο, φοβισμένη, δίνοντας ἀκρόαση σὲ πλάνας ἰλπίδες. Διόνυσώδωρε, εἶδα τὸν πόνον σου».

Ἐλεφτέρωσεν ἰδεήθηκε σπλαχνιστικὰ ἡ Καμπάση «ὡς ἀπελπισία τοῦ μου ραγίζει τὴν καρδιά».

Ὁ Ἀπελλῆς τῆς ἐξαμογέλασε, δίνοντας μ' ἓνα νόημα ὑπόσχεσιν, καὶ ἡ Καμπάση ἐσηκώθη καὶ ἐφίλησε τὸ χεῖρ τοῦ ζωγράφου. Μὰ ὁ Διόνυσώδωρος βλέποντας ἐγέννη κατακόκκινος, ἐχτύπησε μὲ τὸ πόδι τὴ γῆς, καὶ ἀφρὸς ἐβόηκε ἀπ' τὰ μισάνοιχτα χεῖλην του. Ὡς τόσο τὰ μάτια τοῦ ζωγράφου ἐκοίταζαν τὸ ἀνάγλυπον τοῦ Λύσιππου, τὸν τυραγνισμένον Προμηθέα καὶ εἶπε:—«Εἶνε ὁμοῖος τοῦ νὰ τὴν ἡ μεγάλην τραγωδίαν ποὺ ἡ ψυχὴ μου ὑπόψαζε. Ἀφ' οὗτο ὑπέφερε γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα, τὴν πατημένην, τὴν πονεμένην, τὴν ἀνθρώπινην, καὶ σὺ γιὰ τὴν σκλάβαν σου πατρίδα, τὴν ρειπισμένην Θῆβαν, τὸν ξεπεσμένον Ἑλληνισμόν νὰ τὴν ἡ τραγωδίαν στὸ πρόσωπόν σου».

Κ' ἐσηκώθη μεγάλως, περῆσανος, πανώρους, καὶ ἀπλόνοντας τὰ χεῖρ, εἶπε διατάζοντας:—«Θὰ σὲ ζωγραφίσω καὶ χωρὶς νὰ θέλῃς. Σοῦ χαρίζω τὴν

ἀθάνατη ζωὴ τῆς Τέχνης».

Ὁ Διόνυσώδωρος ὅμως ἀγρίεψε· οἱ φλέβες τοῦ λαίμου του καὶ τοῦ προσώπου του ἐγίνομαι αἵμα καὶ εἶπε θυμωμένος πολὺ:—«Γιατὶ, Καμπάση, παρακαλεῖς τὸν ἀνάξιον ἀφ' οὗτο ἀνθρώπον, τὸν πωλημένον τοῦ τύραννου τῆς Ἑλλάδας; Πὺς μπορεῖ νὰ μ' ἐλεφτέρωσῃ, ἐμὴν τὸ μεγαλῆτερον ὀχτρόν, τὸ μισητὴν τῆς Δόξας, τοῦ θεοῦ ποὺ ἐσκλάβωσε τὴν πατρίδα; Σκοτώσω ἐσὺ, καὶ ἄφ' οὗτο με τὴν Τύχην μου».

Ἡ Καμπάση τὸν ἐκοίταζε τρέμοντας: «Διόνυσώδωρε» τοῦτε «μοῦ λείπει ἡ ἀντρίκια ψυχὴ σου. Μ' ἀρέσει ἡ ζωὴ».

«Καταφρονεμένη» τῆς ἀποκρίθηκε καὶ ἐσώπασε. Οἱ ἄλλοι σκλάβοι ἔτρεμαν· ἐγνώριζαν τὸν Ἀπελλῆ ἡμέρον, μεγαλόψυχον, γενναῖον, μὰ καὶ εὐκολοθύμωτον, πὺς θὰ βαστοῦσε τὲς σοβαρὰς βρισιὰς τοῦ Διόνυσώδωρου; Καὶ ἡ Καμπάση ἡ ἴδια ἔτρεμε γιὰ τὸν ἀδερφόν τῆς. Ὁ ζωγράφος ὅμως δὲν ἐταράχθηκε· δὲν ἐκατέβηκε ἀπὸ τὸ φιλοδαιμόνιον ὄνειρό του καὶ χαμογελώντας εἶπε:—«Πάρτε τον, καὶ κανεὶς ἄς μὴν τὸν πειράξῃ στὸ σπῆτι μου, ἀλλὰ προσέχετε μὴ μοῦ χαλάσῃ τίς ζωγραφίαις».

Ὁ Διόνυσώδωρος τοῦρριξε ἓνα βλέμμα μέψης, ἐβόηκε ἀκολουθώντας τοὺς ἄλλους σκλάβους καὶ μὴν ἀφίνοντας κανέναν νὰ τὸν ἀγγίξῃ, μὲ τὸ μέτωπον

φωνάει πῶς ζυγώνει
τὴν πόρτα τῆ χειρὸς
τῆς ἀγωνίστης!

Κάνει ἓνα βῆμα καὶ κυλᾷ,
μὲ θολωμένο νοῦ·
εἶναι στενὴ, παραμιλᾷ,
ἡ πόρτα τοῦ θανάτου,
δὲν πάει ὁ δρόμος ἴσως—
ψυχὴ μου στὰ Πατήσια!

7

Εἶχε βγάλει τόνα μάτι καὶ γυαλένιο ἐφοροῦσε,
μὰ νὰ ζῇ χωρὶς ἀγάπες, ἡ καημένη, δὲ μπορούσε,
καὶ δὲν ἔχασε καθόλου τὴν παλιά της νοστιμάδα...
Μὲ τὸ μάτι τὸ καλὸ της κάθε ξένο ξελογιάζει,
κι ἅμα θέλει νὰ κοιτάξῃ καὶ τὸν ἄντρα της μὲ νάζι,
τοῦ χαρίζει... τοῦ γυαλένιου τοῦ ματιοῦ της τὴ γυαλάδα!

JUDAS ERRANT

ΜΙΑ ΔΡΑΧΜΗ

τὸ ἓνα, κ' ἓνα φρ. χρ. γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ, πουλιοῦντα
στὰ γραφεῖα μας τὰκόλουθα βιβλία:

Τοῦ Ψυχάρη «Ταξίδι» καὶ «Ὀνειρο τοῦ
Γιαννίρη».

Τοῦ Πάλλη «Ἡλιος καὶ φεγγάρι».

Τοῦ Φωτιάδη Τὸ «Γλωσσικὸ ζήτημα καὶ ἡ
ἐκπαιδευτικὴ μας ἀναγέννηση».

Τοῦ Ἐδδαλιώτη «Ἱστορία τῆς Ρωμιόσύνης
καὶ «Μαζώχτρα, Βρουκόλακας κλπ.»

Τοῦ Φιλάντα Γραμματικὴ τῆς Ρωμείκης
γλώσσας (μέρ. Α').

Τοῦ Λόγγου «Δάφνης καὶ Χλόη» (χαρτοδε-
μένο) μεταφρ. Ἡλ. Βουτιερῆδη.

Τοῦ Σοφοκλῆ Αἰας. Μετάφρ. Ζήσιμου Σί-
δερη.

Τοῦ Κ. Παπαγιάννη «Μοσκιές» (Δηγήματα
50 λεπτὰ).

Ἡ ἸΛΙΑΔΑ, μεταφρασμένη ἀπὸ τὸν κ. Ἀλέξ.
Πάλλη δρ. 2 καὶ φρ. χρ. 2 στὸ ἐξωτερικόν.

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΛΙΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ ΝΕΥΡΟΛΟΓΟΣ
ΥΦΗΓΗΤΗΣ ΕΝ ΤΩ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩ

ΟΔΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 82

ΛΕΞΕΤΑΙ 3—5 Μ. Μ.

ψηλά, παρόμοιος σὲ σκλαβωμένον Τιτᾶνα.

Ὁ Ἀπελλῆς ἐπῆρε τότες στὴν ἀγκαλιά του
τὴν Καμπάσπη τὴν ἐφίλησε γλυκὰ καὶ τῆς εἶπε:—
«Ἀγάπη μου, πολλὴ δὲ θᾶνε ἡ σκλαβιά σου, θὰ
τὸν ἐλεφτερῶσω ἀπὸ τὸν ζωγραφίσω».

Καὶ ἡ Καμπάσπη εὐχαριστημένη κατὰκαρδὰ
ἀπάντησε κοιτάζοντας τὸ ζωγράφον κατὰμματα:—
«Μὲ τὴν ἄδεια σου πηγαίνω στὴν Ἐφεσο νὰ προσ-
φέρω εὐχαριστήρια στὴν ἐλεφτερώτρα Ἀρτεμὴ καὶ
ν' ἀγοράσω φορέματα γιὰ τὸ Διονυσόδωρο».

«Ναί» τῆς ἀποκρίθηκε ὁ Ἀπελλῆς χαμογε-
λώντας.

Θ'.

Καὶ ἅμα ἡ Καμπάσπη ἀναχώρησε, τάργαστῃρι
τοῦ Ἀπελλῆ ἐτοιμάστηκε ἀμέσως γιὰ τὴν καινούρια
ζωγραφία. Ἐνὰς μεγάλος πίνακας ἄσπρος ἐστήθηκε
μπροστὰ στὸ θρόνο του, κ' ἓνας ξύλινος βράχος, ποῦ
προσέμοιαζε σ' ἄγρια πέτρα στὸ βάθος τῆς αἰθούσας.
Οἱ σκλάβοι ἔφεραν τὸ Θηβαῖο γυμνόν, γιὰ νὰ τὸν
δέσουν ἀπάνου στὸ ψεύτικο χαράκι καὶ ὁ Ἀπελλῆς
σκεπτικὸς ἐπαρακολουθοῦσε τὴν ἐτοιμασίαν. Μὰ ὁ
Διονυσόδωρος, μολονότι ἐφοροῦσε πέδες στὰ πόδια
καὶ στὰ χέρια, ὑπερασπιζόταν, ὅσο ἐμπόρει, μὴ
θέλοντας νὰ ὑποταχτεῖ, κ' ἐβαροῦσε τοὺς σκλάβους
μὲ τοὺς ἀγκῶνες, μὲ τὸ γόνυ, μὲ τὸ κεφάλι, τοὺς

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα δρ. 10.—Γιὰ τὸ ἔξω-
τερικὸ φρ. χρ. 10

20 λεπτὰ τὸ φύλλο λεπτὰ 20

ΠΟΥΛΙΕΤΑΙ: Στὰ κίσκια τῆς Πλατείας
Συντάγματος, Ὁμόνοιας, Ὑπουργείου Οἰ-
κονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιοδρόμου (Ὁ-
φθαλμιατρεῖο) Σταθμοῦ ὑπογείου Σιδηρο-
δρόμου (Ὁμόνοια) στὸ καπνοπωλεῖο Μανω-
λακάκη (Πλατεία Στουρνάρα, Ἐξάρχεια),
στὸ βιβλιοπωλεῖο «Ἐστίας» Γ. Κολάρου.
Στὸν Πειραιᾶ: Καπνοπωλεῖο Γ. Σπρού.
ὁδ. Βουδουλίνας δρ. 1, σιμὰ στὴν Τρούμπα
Ἡ συντρομὴ πλερώνεται μπροστὰ κ'
εἶναι ἐνός χρόνου πάντα.

ΓΡΑΦΕΤΑΙ: Στὰ κίσκια τῆς Πλατείας
Συντάγματος, Ὁμόνοιας, Ὑπουργείου Οἰ-
κονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιοδρόμου (Ὁ-
φθαλμιατρεῖο) Σταθμοῦ ὑπογείου Σιδηρο-
δρόμου (Ὁμόνοια) στὸ καπνοπωλεῖο Μανω-
λακάκη (Πλατεία Στουρνάρα, Ἐξάρχεια),
στὸ βιβλιοπωλεῖο «Ἐστίας» Γ. Κολάρου.
Στὸν Πειραιᾶ: Καπνοπωλεῖο Γ. Σπρού.
ὁδ. Βουδουλίνας δρ. 1, σιμὰ στὴν Τρούμπα
Ἡ συντρομὴ πλερώνεται μπροστὰ κ'
εἶναι ἐνός χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΚΑΙ

ΠΡΑΜΑΤΑ

ΤΑ „ΠΑΤΡΙΑ“

τοῦ περασμένου Σαββάτου μᾶς κάνουν τὴν τιμὴν νὰ
μιλοῦν καὶ πάλι γιὰ τὸ «Νουμᾶ» καὶ νὰποδείχνουν
τὴν προδοσίαν μ' ἐπιχειρήματα διασκεδα-
στικώτατα. Τὸ ἄρθρο τὸν, περὶ τὸ νὰν τὸ ποῦμε,
γραμμένο ἀπὸ τὸν κ. Χατζίδακι, χωρὶς ὑπογραφήν,
καθὼς πάντα, καὶ γιομάτο βρισιές, συκοφαντίες καὶ
ψευτιές, δὲν εἶναι ἄξιο γιὰ συζήτηση, μὰ μοναχὰ γιὰ
γλέντι, καὶ νὰ ὁ λόγος ποῦ ἀποφασίσαμε κ' ἐμεῖς νὰν
τὸ γλεντήσουμε λίγο.

Πρῶτα πρῶτα τὰ «Πάτρια» ξαναμασσᾶνε τὴν
ἀνοησίαν τοὺς γιὰ τὸ «Φονοπάζαρο τοῦ Νουμᾶ».
Γιατὶ γράφουμε πόσοι φόνοι γίνονται τὴ βδομάδα,
εἴμαστε προδότες, ἀπὸ τὸ «Νουμᾶ» μαθαίνουν

οἱ ξένοι τὰ χάλια μας. Ὁ κ. καθηγητὴς ἡ δὲ δια-
βάξει Ἀθηναῖκες ἐφημερίδες ἡ ἔχασε τὰ ἄρθρα ποῦ
δημοσίευσαν ὅλες τοὺς γιὰ τὸ Λαμπριάτικο αἱματοκύ-
λισμα. Ὁ «Νουμᾶς» δὲ δημοσίεψε ἄρθρα, μὰ ἀ-
κριβοῦς. Ὁ κ. Καθηγητὴς ὅμως δὲν τὰκούει τέτια
πράματα, γιατί συνείδωσε νὰ μὴν ἀκούει καὶ νὰ μὴ
λογαριάζει ποτὲ τὴν Ἀλήθεια.

Ὑστερα μιλάει γιὰ τοὺς «Ζωντανούς καὶ Πεθαμ-
μένους» καὶ ξαναφέρει στὴ μέση τὴ γνωστὴ ἀτιμο-
κουβέντα πῶς τὸ δράμα εἶναι προδοτικὸ γιατί ἔγραψε
γι' αὐτὸ δυὸ λόγια ἐπαινετικά ἡ «Vjessy» τῆς Μό-
σκας. Τὴν ἀπάντησιν στὴν ἀνόητη αὐτὴ συκοφαντίαν
τὴν ἔδωσε στὸν περασμένο «Νουμᾶ» ὁ συνεργάτης
μας καὶ συντάχτης τῆς «Vjessy» κ. Λυκαριόπουλος,
μὰ καὶ αὐτὴ τὴν ἀπάντησιν οὔτε τὴ λογαριάζει ὁ κ.
Καθηγητὴς γιατί εἶναι, βλέπετε, ἀληθινή.

Τρίτο ἀναφέρει ἓνα χωράτο ποῦ γράψαμε ἄλ-
λοτες γιὰ κάποια φυλλάδα καπνανοῦ κ. Σκάσση (:)—
δὲν τὸ θυμούμαστε καλὰ καλὰ τὸνομα—πῶς εἶναι
γομμένη Γαπωνέζικα καὶ δὲν τὴ διαβάσαμε ἀπὸ
τέτια γλώσσα δὲν τὴ διδαχθήκαμε. Ἐπιχείρημα σπου-
δαῖο καὶ τὸ χωράτο αὐτὸ γιὰ νὰποδείξει ὁ κ. καθη-
γητὴς τὴν προδοσίαν μας!

Τὸ χειρότερο ὅμως ἀπ' ὅλα, ἡ φοβερώτερη, νὰ
ποῦμε, βρισιὰ καὶ συκοφαντία ποῦ δὲ θὰν τὴ συχω-
ρέσουμε ποτὲ στὸν κ. Καθηγητὴ, εἶναι ὅτι μᾶς γρά-
φει, πῶς τολμᾶμε δηλ. νὰ παρὰ βάλῃ οὐ μὲ
τὸ «Νουμᾶ» μὲ τὰ «Πάτρια». Πρόστυχη βρισιὰ καὶ
ἀσυνείδητη συκοφαντία αὐτὴ, γιατί ποτὲ ὁ «Νουμᾶς»
δὲ σκέφτηκε νὰ παραβληθῇ μὲ τὰ «Πάτρια» ποῦ
ἀντιπροσωπεύουν τὴ μούχλα τοῦ κ. Δαμβέργη, τὴν
ψευτιά τοῦ κ. Χατζίδακι καὶ τὸ σχολαστικισμὸ τῶν
ἄλλων συνταχτῶν του. Μὲ μούχλα, μὲ ψευτιά καὶ
μὲ σχολαστικισμὸ ποτὲ δὲ σκέφτηκε νὰ πῇ ὁ «Νου-
μᾶς» πῶς συγγενεῖ.

ΔΕ ΔΕΜΕ

πῶς κάνουν ἔσκημα οἱ ἐφημερίδες μας δημοσιεύοντας
φαρδικὰ πλατιά ὅσα λέγονται στὸ Δημ. Συμβούλιο.
Νέχουμε δυὸ Βουλὲς δὲν εἶναι γιὰ ζημιὰ μας καὶ
τώρα μάλιστα ποῦ ἡ μιὰ Βουλὴ ἀναπαύεται ἀπά-
νου στάνοιζιάτικα τραντάφυλλά της, τὴν ἀντικατα-
σταίνει περίφημα τὸ Δημ. Συμβούλιο μὲ τίς πο-
λύρες καὶ πολύλογες συνεδρίσεις.

Αὐτὸ τὸ καλὸ τὸ χρωστᾶμε στίς ἐφημερίδες μας.
Ἄ δὲ δημοσίευσαν μὲ τόση λεπτομέρεια τοὺς λό-

εἰδάγκανε, φωνάζοντας καὶ μουγκρίζοντας. Καὶ ὁ
Ἀπελλῆς ἐκοίταζε ἀτάραχος τὸ πάλεμα καὶ ἔδραζε
στὴ φαντασία του τὸ πᾶγκαλο ἐννεῖρό του. Στὸ τέ-
λος βλέποντας πῶς ἡ ὥρα ἔχανότου ἰδιάταξε:—
«Φέρτε τὸν ἐργάτη».

Καὶ οἱ σκλάβοι, ἀπὸ ὑπάκουσαν, ἔδσαν μακρὰ
σκοινιὰ ἀπὸ τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια τοῦ Διονυσόδω-
ρου, τοῦβγαλαν τὴν πέδε, ἔστριψαν τῆς μηχανῆς
τὸν τροχόν, καὶ εὐκολὰ ἔτσι ἐκύριεσαν τὸ κορμὶ του
καὶ τὸ κόλλησαν ἀπάνου στὸν ξύλινον βράχον, ἀδιά-
φοροι γιὰ τὴν φωνὴν του.

Καὶ ὁ Ἀπελλῆς ντυμένος μὲ τὴν πορφύρα καὶ
μὲ τὴ χρυσὴ μίτρα στὸ κεφάλι, ἐκάθησε στὸ θρόνον
τῆς τέχνης του, καὶ συλλογισμένος ἐτήραζε τὸ με-
γαλόπρεπο, δόγλυμνον, κορμὶ τοῦ πανώρηου Ἑλλήνα,
ποῦ σφιχτὰ κολλημένο πάνου στὰ ξύλα, μὲ τὰ πό-
δια καὶ τὰ χέρια τετνωμένα ἀπὸ τὰ σκοινιὰ κ' ὀρ-
θάνοιχα, ἐπάσκιζε μ' ὅλες του τὴς δυνάμεις νὰ κό-
ψει τὰ δεσμά, κ' ἐπρισκόνταν ἔτσι τὸ στῆθι του, τὰ
θρεμμένα κ' ἀντρίκια μούσκουλά του, κ' ἐλάγγευε,
κ' ἐγδονότου, κ' ἐπεφτε μὲ δύναμη πάνου στὸ ξύ-
λινο λιθάρι.

Ἐπῆρε χρῶμα κ' ἐρχίζε νὰ σκεδιάζει κ' ἴστε-
ριζε μ' ἐνθουσιασμὸ ποῦ ἄξιωνε πᾶσα στιγμή, τὴν
Τιτανικὴ κορμοστασίαν τοῦ Θηβαίου, κ' ἔρρεαν νέες

ἀρμονίες ἀπὸ τὰ δάχτυλά του, ἐγεννιῶνταν ἰδέες
μεγαλόπρεπες στὸ κεφάλι του, καὶ ἡ καρδιά του ἐ-
πλημμυροῦσε αἰσθήματα σπάνια, ἄγνωστα γι' αὐτόν
ὡς τώρα, μοναμιὰς φρίκη, σπλάχνος, πόνος καὶ ἔλεος,
σ' ἓνα ἀπέραντο θαυμασμὸ μίαν καθολικὴν ἀγάπην
γιὰ τὴ δημιουργία βλάκερη.

Καὶ οἱ ὄρες ἐδιέβαιναν. Τώρα ὁ ζωγράφος ἔθε-
λε νὰ εἰκονίσει τοῦ κεφαλοῦ τὴν ἐκφραση, καὶ ὁ
χρωστήρας του ἐσταμάτησε. Τὸ πρόσωπο τοῦ Τιτᾶνα
ἐπεπε νὰ λείει τὸν ἀνώτατον πόνον τοῦ μαρτύριου,
ἐνῶ τοῦ Διονυσόδωρου δὲ μολογούσε παρὰ πείσμα κ'
ἀπέραντο πόθον λευτεριάς· ὁ σκλάβος δὲν ὑπόφερε
τόσο. Καὶ ὁ Ἀπελλῆς μολονότι ἐσυγκέντρωνε ὅλην
τὴ δύναμιν τῆς ψυχῆς του, δὲν ἐδινότου νὰ φαντα-
στεῖ ἐκείνην τὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ Τιτανικοῦ πά-
θου. Τότες ἐστοχάστηκε πῶς ἡ ἴδια ἦτον ἡ θέσις
τοῦ φίλου του τοῦ Πρωτογέννη, ὅταν ἐζωγράφιζε τὸν
Ἰάκυσσον, καὶ δὲν ἐμπόρει νὰ καταφέρει στὸ στόμα
τοῦ σκυλιοῦ τὸν ἀπὸ κ' ἐχαμογέλασε ἀνανογιόμε-
νος πῶς ἡ τύχη εἶχε βοηθήσει, πῶς ἀπὸ τὸ σῶσιμον
τοῦ σφογγαριοῦ ἐβγήκε ἡ τελειότης. Ἐθυμήθηκε
πῶς ὁ Κυθνὸς Τιμάνθης μεγαλοφάνταστα ἐδοθή-
θηκε σὲ μίαν ὁμοίαν περίστασιν, στὴν εἰκόνα τοῦ θυ-
σιασμοῦ τῆς Ἰφιγένειας, ὅπου, ἀπὸ μ' ὅλην τὴ δύ-
ναμιν τῆς τέχνης του ἐτύπωσε ἀπάνου στὰ πρόσωπα,